

Dođru bilgi doğru kaynaktan alınır...

OSMANLI'NIN SON KİLİDİ ÇANAKKALE 1

Editörler
Kemal ERKAN - Adem FİDAN

ÇAMLIĞA

İstanbul 2015

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	7
ÇANAKKALE CEPHESİ/Ömer Faruk YILMAZ	11
ÇANAKKALE DENİZALTI SAVAŞLARI/Soner DEMİRSOY	23
AVRUPALININ GÖZÜYLE ÇANAKKALE/Harun TUNCER	49
MÜTTEFİKLERİN İNSANLIK VE HUKUK DIŞI DAVRANIŞLARI/Hamit PEHLİVANLI	59
ÇANAKKALE'NİN KİLİTLERİ/Osman DOĞAN	81
MÜTTEFİK KUVVETLERİN GELİBOLU YARIMADASINI TAHLİYE ETMELERİ/Adem FİDAN	85
BİR MEHMETÇİĞİN GÖZÜNDEN DÜŞMANIN ÇANAKKALE'DEN KAÇIŞI/Abdullah SATUN-Selman SOYDEMİR	109
ÇANAKKALE SAVAŞLARINDAN HÂTİRALAR/Salih ZOROĞLU ..	117
CEPHEDEN CEPHEYE KOŞAN BİR GAZİNİN HARP HÂTİRALARI/Eyüp ÖZÜTEMİZ	123
ÇANAKKALE SAVAŞLARI'NA FİİLEN KATILAN TÜRK GENERALLER VE SAVAŞTAKİ FAALİYETLERİ/Mustafa BIYIKLI-Hatice İşıldak KARA	127
ÇANAKKALE İŞGAL KUVVETLERİ KOMUTANI IAN HAMILTON'UN RÜYASI/Süleyman DİKİCİ	171

ÇANAKKALE'DE KAHRAMANLIK DESTANLARI/Hamit PEHLIVANLI	175
BALKANLARDA HEZİMET ÇANAKKALE'DE ZAFER NASIL OLDU?/Ömer AKDAĞ	199
LOZAN ANTLAŞMASI'NDA ÇANAKKALE/Ahmet TEMİZ	207
ADIM ADIM ÇANAKKALE/Adem FİDAN	215

TAKDİM

Tarihte yapılmış bazı savaşlar vardır ki üzerinden asırlar geçmesine rağmen hâlâ taptaze, hâlâ capcanlıdır. Bu savaşların önemli olması muhakkak ki var olup yok olma mücadelesi verildiğinden, her yaşta insanın düşmana karşı omuz omuza verip kendisini siper etmesinden gelir. Bizim tarihimizde bu türden savaşların sayısı hayli fazladır.

Yakın tarihimizde yaşanan Çanakkale Muharebeleri de bu kabildendir. Aradan geçen 95 yıla rağmen hâlâ kitaplar yazılıyor, çeşitli programlar hazırlanıyor, çeşitli filmler çekiliyorsa bu, Çanakkale'nin millet hafızasında hâlâ taptaze olduğunun bir göstergesidir. Hem nasıl taze olmasın ki? O zamanlar, onlarca devletin oluşturduğu Osmanlı coğrafyasından hemen her evden bir dede, baba ya da evlat Gelibolu Yarımadası'na gelerek bu mücadeleye katılmış ve vücudunu bu topraklara emanet etmiştir. Her yuvadan bir hatıra vardır bu topraklarda...

Birinci Dünya Savaşı'nda en kanlı çarpışmaların yaşandığı yerlerden birisi hiç şüphesiz Çanakkale Cephesi'dir. Osmanlı Devleti, Trablusgarp ve Balkan savaşlarında hayli yorulmuştu. Adeta ayağa kalkacak takati yoktu. Savaşın başında tarafsızlığını ilan etmiş; ancak çeşitli oyunlarla kısa bir süre sonra İttifak Devletleri'nin safında savaşa dâhil edilmişti. Müttefikimiz olan Almanya, cephane ve mühimmat konusunda her türlü desteği yapacağını vaat etmişti. Ne acıdır ki savaş başladığında Osmanlı adeta cephelerde düşmana karşı yapa yalnız kaldı. Bir tarafta devrin süper güçleri, bir tarafta da her türlü imkândan mahrum Osmanlı...

Savaş sırasında Osmanlı Devleti pek çok cephede savaşmak zorunda kaldı: Kanal Cephesi, Suriye-Filistin Cephesi, Kafkas Cephesi, Irak Cephesi, Hicaz-Yemen Cephesi, Çanakkale Cephesi gibi. Savaş süresince her cephede kan dondurucu hadiseler, tüyleri diken diken eden kanlı trajediler yaşandı. Fakat bu akla hayale sığmayan hadiselerin hiçbiri Çanakkale’de yaşananlarla boy bile ölçüşemez.

Küçük bir yarımada üşüşen dünya devletleri, yok olmanın eşiğine geldiğini zannettikleri Osmanlı Devleti’ne son darbeyi vurmaya hazırlanıyorlardı... Yüzlerce gemi ve sömürgelelerinden topladıkları yüz binlerce askerden oluşan kuvvetleriyle Osmanlı’nın kalbine giden Son Kiliti açmak ve payitaht İstanbul’u ele geçirmek için 3 Kasım 1914’te Boğaz’a dayanmışlardı... Ama büyük hayallerle geldikleri Çanakkale önlerinde adeta çakılıp kaldılar. 18 Mart 1915 deniz muharebesinde aldıkları hezimetle nasıl bir mücadeleye girdiklerini yavaş yavaş anlamaya başlamışlardı.

Peki, neden Çanakkale? Onca teknolojik üstünlüğü elinde bulundurmasına rağmen düşman neden bir zafer elde edememişti? Diğer cephelerden farkı neydi buranın? Neden 18 Mart dendiğinde ilk olarak Osmanlı’nın devrin en büyük armadasına tattırıldığı hezimet akla geliyor? Neden Çanakkale denilince yüklerimiz maziye dalıp gidiyor ve gözyaşları dökülüyor? Neden “Son Kilit Çanakkale”? Can çekiştiğini zannettikleri Osmanlı nasıl oldu da genç delikanlı gibi ayağa kalktı? Osmanlı’yı ayağa kaldıran güç neydi?

Çamlıca Basım Yayın olarak tüm bu sorulara cevap bulmaya çalıştık. Titiz bir çalışmanın ürünü olan bu eser, Çanakkale’deki cansiperane mücadeleyi farklı yönleriyle ele alan makalelerden oluşmaktadır.

Şehitlerimizin aziz ruhlarına ithaf olunur...

Çamlıca Basım Yayın

OSMANLI'NIN
SON KİLİDİ
ÇANAKKALE 1